

ACADEMIA ROMÂNĂ

Academician Marius Sala 1932-2018

Academia Română anunță cu profund regret stingerea din viață duminică, 19 august 2018, la vârsta de 85 de ani, a academicianului Marius Sala, reputat lingvist, cu o prodigioasă carieră internațională, vicepreședinte al Academiei Române în perioada 2006-2014 și director al Institutului de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” vreme de peste 20 de ani.

Născut în 1932 la Vașcău, județul Bihor, Marius Sala a urmat studiile liceale la Beiuș, iar pe cele universitare la Facultatea de Filologie din Universitatea din București. A făcut stagii de specializare în Franța, Suedia, Cuba, Columbia, Perú și Venezuela. În 1967 a devenit doctor în filologie, iar în 1974 a primit titlul de doctor docent. Imediat după absolvirea facultății, la vârsta de 23 de ani, devine cercetător la Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” din București, în cadrul căruia va activa peste 60 de ani și al cărui director va fi din 1994 până în 2017.

Cercetările sale au vizat domeniile: lingvistică romanică, hispanistică, istoria limbii române, lingvistică generală, dialectologie română, onomastică etc. Este autorul unei impresionante opere științifice, de peste 300 de lucrări, studii, articole, cărți de autor sau în colaborare, publicate în țară și în străinătate: *Estudios sobre el judeo-español de Bucarest* (1970); *Contribuții la fonetica istorică a limbii române* (1970, publicată în limba franceză în 1976); *Phonétique et phonologie du judéo-espagnol de Bucarest* (1971); *Limbile lumii. Mică enciclopedie* (1981, în colab., publicată în limba franceză în 1984); *Etimologia și limba română* (1987, în colab.); *Enciclopedia limbilor romanice* (1989, în colab.); *Lenguas en contacto* (1997, ediție în limba română în 1998); *De la latină la română* (1998, tradusă în franceză, 1999, japoneză, 2001, spaniolă, 2002, italiană, 2005, engleză, 2005, greacă, 2008); *Introducere în etimologia limbii române* (1999); *Limbile Europei* (2001, în colab.); *Aventurile unor cuvinte românești* (2005, ed. II, 2006, vol. II, 2006); *Cuvintele – mesageri ai istoriei* (2009), *101 cuvinte moștenite, împrumutate și create* (2010).

În paralel cu activitatea de cercetare a dezvoltat o bogată carieră universitară. A ținut cursuri și seminare la Universitatea din București, în perioada 1963-1973, la Universitatea de Vest din Timișoara, începând din 1996 și la Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”, din anul 2000. A fost profesor invitat la universitățile din Malaga, Heidelberg, Madrid, Mexico City, Köln, Frankfurt, Oviedo, Udine, Lima.

A fost redactor-șef al celor mai importante reviste de lingvistică editate de Academia Română: „Limba română”, „Revue roumaine de linguistique” și „Studii și cercetări lingvistice”. Membru în comitetul de redacție al revistei „Bulletin de la Société

ACADEMIA ROMÂNĂ

Roumaine de Linguistique Romane“ și în consiliul de conducere al revistelor internaționale: „Iberoromanica“ (Tübingen), „Anuario de Lingüística Hispánica“ (Valladolid), „Lexis“ (Perú).

Odată cu alegerea sa ca membru corespondent al Academiei Române, în 1993, a deținut o serie de funcții și a coordonat importante proiecte și programe: a fost președinte al Comisiei de cultivare a limbii române a Academiei Române, redactor responsabil al lucrărilor: *Dicționarul limbii române*, *Mic dicționar academic*, *Dicționarul etimologic al limbii române*, *Istoria limbii române* și organizator, începând cu 1995, al ciclului de conferințe bilunare ale Academiei Române „Limba română și relațiile ei cu istoria și cultura românilor“.

Marius Sala a activat de asemenea într-o serie de organisme naționale și internaționale dedicate studiului limbilor romanice, atât ca membru, cât și în calitate de coordonator: a fost director al Biroului din România al Uniunii Latine, director al Pavilionului României la EXPO'92 de la Sevilla și la EXPO'98 de la Lisabona, membru de onoare în Biroul Societății de Lingvistică Romanică; membru în Comitetul Internațional al Atlasului Lingvistic Mediteranean, în Comitetul Internațional de Științe Onomastice, în Comitetul Internațional Permanent al Lingviștilor, în Comitetul Atlasului Lingvistic Romanic. Coordonator pentru România al proiectului PATROM.

În 1978 a fost ales membru corespondent al Real Academia Española, apoi, membru al Instituto Mexicano de Cultura (1981), al Academia Nacional de Letras din Uruguay (1994) și al Academia Peruana de la Lengua (2004).

A primit titlul de *Doctor honoris causa* din partea mai multor universități românești, între care Universitatea de Vest din Timișoara (1999), Universitatea din Oradea (2000), Universitatea „Aurel Vlaicu“ din Arad (2001), Universitatea din Craiova (2002), Universitatea „Ștefan cel Mare“ din Suceava (2005), „Dunărea de Jos“ din Galați, „1 Decembrie 1918“ din Alba Iulia.

A obținut de trei ori Premiul Academiei Române (1970, 1981, 1989) și i-a fost decernat Premiul Centenarului Academiei Mexicane (1975).

Președinția României i-a acordat Ordinul Național „Serviciul Credincios“ în grad de Comandor, în anul 2000, avansat în grad de Ofițer în 2009. Tot în 2009 a primit Trofeul „Celebritatea anului pentru cercetare“.

Activitatea sa științifică a fost recunoscută și recompensată și pe plan internațional: a fost distins cu titlurile „Commendatore dell'Ordine della Stella della Solidarietà Italiana“ (Italia, 2004), Officier de l'Ordre de la Couronne (Belgia, 2008), Officier de

ACADEMIA ROMÂNĂ

l'Ordre des Arts et des Lettres (2011), Chevalier de l'Ordre National de la Légion d'Honneur (2013).

Academia Română l-a ales membru corespondent în 1993, iar în 2001, membru titular. În 2006 și-a ținut discursul de recepție cu tema „Cei doi stâlpi ai înțelepciunii“. În perioada 26 aprilie 2006 – 24 aprilie 2014 a deținut două mandate de vicepreședinte al Academiei Române.

Stingerea din viață a academicianului Marius Sala, un model de hărnicie și rigoare intelectuală, de devotament instituțional, de echilibru și blândețe, el însuși „un stâlp al înțelepciunii“, va fi resimțită cu mare tristețe de comunitatea academică din țară și din străinătate. Membrii Academiei Române sunt îndurerați și aduc un respectuos omagiu la despărțirea de confratele lor.

Dumnezeul să-l primească în pace și lumină!